

Gdje radioamater može nabaviti uređaje, dijelove i materijal

Novi uređaji

Radioamaterski uređaji imaju tretman robe široke potrošnje. Radi toga su opterećeni PDV-om. Uglavnom, nema organizirane povoljnije nabavke novih uređaja s ugrađenim državnim subvencijama. U spomenutom kontekstu, uz subvencije još i povoljni krediti bi spadali u znanstvenu fantastiku.

Prije nekoliko godina je Hrvatski radioamaterski savez organizirao uspješnu akciju zajedničke povoljnije nabave. Tako su radio klubovi diljem Hrvatske, pod povoljnijim uvjetima, došli u posjed pedesetak novih stacionarnih primopredajnih aparata.

Navedeni su neki linkovi poduzeća iz Hrvatske i okruženja kod kojih se mogu naručiti novi radioamaterski primopredajnici i oprema. To su zapravo „nabavni kanali“, jer aparati koje reklamiraju nisu na lageru i istog trena spremni za prodaju. Obzirom da je Hrvatska malo tržište za nove radioamaterske primopredajnike, teško da se preko ovih poduzeća u sveukupnosti proda jedan novi stacionarni uređaj mjesečno. Najvjerojatniji kupci bi mogli biti radio klubovi i državne ustanove u okviru organiziranja radio mreža za opasnost. Koliko je meni poznato, malo radioamatera pojedinaca kupuje nove uređaje preko domaćih trgovaca.

Trgovine elektroničkog materijala

Trgovine elektroničkih dijelova i alata najviše zarađuju, dakle žive, od elektroničara profesionalaca. Radioamateri koriste činjenicu da s profesionalcima dijele isti ili sličan asortiman. U današnje vrijeme dijelovi su znatno jeftiniji nego nekada. Tranzistori opće namjene mogu biti jeftiniji od jedne kune, cijene otpornika su u lipama itd. Te trgovine su zapravo fundament radioamaterskog konstrukterstva, na koji se nadovezuju svi ostali oblici nabavljanja materijala.

Internet oglasnici

U ovom trenutku bez konkurencije je „Njuškalo“. Tu se može svašta kupiti, pa između ostalog i radioamaterske potrepštine. Postoji rubrika radioamaterska oprema, ali zanimljive stvari se mogu naći i u ostalim rubrikama s kompjuterima, audio – video oprema, alati, mjerni instrumenti. Dogovaranje je preko telefona ili E-mail-a. Preuzimanje i plaćanje može biti u svim kombinacijama, osobno ili preko pošte, odnosno drugih načina dostave.

I na stranicama Hrvatskog radioamaterskog saveza postoji oglasni dio. Nažalost, veći broj stvari koje se nude se zapravo mjesecima, čak i godinama, periodično vrte u krug.

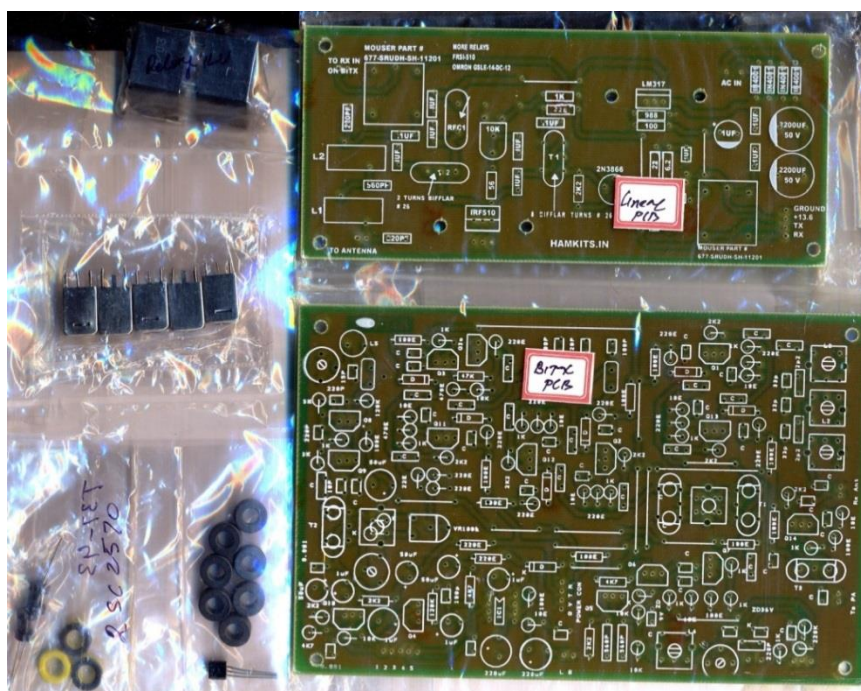
Dati su i linkovi radioamaterskih oglasnika u Sloveniji i u Srbiji

PC prijemnik s RTL2832 kupljen preko Njuškala za 120 kuna s dostavom u stan. Uz posebni besplatni softver i malu preinaku može se koristiti kao prijemnik za sve vrste modulacije u području 0,1 MHz – 1,7 GHz. K tome, na monitoru se ima i panoramski prikaz spektra do 2,2 Mhz. [Link](#)

E-Bay i druge internet trgovine iz inozemstva

Internet postaje sve masovniji oblik trgovine u svijetu. Traženje artikala, naručivanje i plaćanje je preko interneta, a dostava je naravno putem pošte ili nekog drugog dostavnog servisa. Prvo platiš, onda dobiješ. Bez konkurencije najveći asortiman svega i svačega. Pogotovo zanimljivo sada nakon ulaska u Europu. Mogu se jeftino pronaći i rezervni dijelovi za jako stare tvorničke uređaje. Zanimljive su kit konstrukcije malih proizvođača iz cijeloga svijeta. U posljednje vrijeme javljaju se Indijci i Kinezi. Možda prilika i za hrvatske konstruktore da se sa svojim kitovima pojave na svjetskom tržištu.

BITX primopredajnik u kitu, je „dopotovao“ iz Indije.

Radioamaterski sajmovi

Radioamaterski sajmovi su u biti redovni godišnji susreti popraćeni i radioamaterskim buvljakom. Imaju svoj program. Popraćeno tematskim skupovima i predavanjima. Neki pojedinci rade i demonstracije rada svojih uradaka. To mogu biti posebne konstrukcije antena i sl.

Tri radioamaterska sajma koje sam posjetio su Zagreb Radio Fest, Pordenone i Friedrichshafen.

Krenut ću s **Friedrichshafen**-om. Najveći sajam te vrste u Europi. Od Zagreba udaljen oko 800 kilometara. Održava se svake godine još od 1975., krajem mjeseca lipnja. Traje tri dana petak – nedjelja. Ulaznica za jedan dan 8 Eura, za tri dana 18 Eura. Tri dana su jedva dovoljna da se sve dobro razgleda. Potrebna fizička kondicija. Opasno za novčanike. Dio posjetitelja za vrijeme sajma kampiraju u neposrednoj blizini. Besplatan kombi prijevoz na relaciji kamp – sajam. Atmosfera je svjetska, veličanstvena. Predstavljaju se najnoviji modeli tvorničkih primopredajnika i svih drugih novotarija. Nema što nema. Treba imati u vidu razliku u cijenama između bogatog dijela Europe, kojem sajam pripada, i Hrvatske koja tu ne pripada. Najjeftinije jelo, krpice sa zeljem koštaju desetak Eura.

Pordenone objedinjuje radioamaterizam ali i elektroniku općenito. Od Zagreba udaljeno 255 km. Povoljno za organizirani jednodnevni izlet s manjim autobusom. Ima dosta stvari za kupiti, ali se ne može mjeriti s Friedrichshafenom. Održava se dvaput godišnje. Ulaznica se naplaćuje.

Zagreb Radio Fest je također već tradicionalna manifestacija. Održava se od 1999. godine svake jeseni u mjesecu rujnu na Jarunu. Organizator je Zagrebački radioamaterski savez (ZARS). Ulaz besplatan, ali parkiranje se naplaćuje kao i za sve posjetitelje Jaruna. Trebamo biti ponosni na ovu manifestaciju, za čiju organizaciju je zaslužan mali broj ljudi nesebičnih i predanih tom poslu. Atmosfera je fantastična. Mislim da nitko nije otišao bez da je nešto kupio. Velike radioamaterske karte svijeta i Europe su se prodavale po bagatelnim cijenama nižim od deset kuna. Taster Junkers neotvaran u originalnom pakovanju 120,00 kuna. Uvijek sam sebi unaprijed kažem neću ništa kupiti, a vratim se s punom vrećicom dijelova. Stari radioamateri uvijek sretnu nekoga koga nisu dugo vidjeli. Srdačni susreti domaćih radioamatera uživo, nakon mnogobrojnih veza u eteru.

Za naše radioamatere može biti zanimljiv i tradicionalni sajam u Holicama u Češkoj. Udaljenost od Zagreba je 600 kilometara.

Osim navedenih radioamaterskih sajmova, u okruženju se događaju i drugi manji radioamaterski susreti popraćeni slobodnom prodajom radioamaterskih artikala, uglavnom polovnih. Obavijesti o njihovom održavanju mogu se naći na internet stranicama nacionalnih saveza.

Radio klubovi i prijatelji radioamateri

Radio klubovi su mjesto broj jedan za dolaženje do informacija gdje i kako nabaviti radioamaterske artikle svih vrsta. Mnogi radioamateri se žele riješiti viška dijelova, ali im je žao to baciti. Onesu u RK pod sloganom slobodno za odnijeti. Nekada poduzeća rashoduju elektroniku pa

to doniraju lokalnom radio klubu za dijelove. Među članovima kluba moguće su trampe, poklanjanja i kupovine dijelova. Jedan dio radioamatera su istovremeno članovi npr. dva radio kluba, što nije zabranjeno, a može biti korisno.

Radioamateri – otkupljivači i preprodavači radioamaterske opreme

Pojedini radioamateri su istovremeno i profesionalni obrtnici – električari. Kao takvi otkupljuju stare ispravne i neispravne uređaje, servisiraju ih i nude na prodaju. Osim primopredajnika, kod njih se može nabaviti i radioamaterska „periferija“ kao ispravljači, antene i antenski vodovi, mikrofoni, tasteri i sl. Svoj asortiman nude na Zagreb Radio Festu i putem oglasa. Treba imati u vidu da su im cijene bazirane na kalkulacijama koje uzimaju u obzir troškove poslovanja i nekakvu zaradu.

Rezultat takvih kalkulacija može biti da cijena trideset i više godina starog uređaja bude čitavih 50% od nekog novog. Ovim prodavačima ide na ruku i činjenica da su stari uređaji i na internet ponudama u cijelome svijetu vrlo skupi. Pri tome uređaji nemaju garanciju, za očekivati je da će se češće kvariti, a i rezervni dijelovi mogu biti problem.

Upozorenje mlađim radioamaterima : ne kupujte sami polovne uređaje od preprodavača.

Poduzeća koja se bave preprodajom otpada

Naročito su izdašni otpadi gdje se povremeno baca i vojna komunikacijska oprema. Jedno vrijeme puno toga se je moglo naći na otpadu „Sava“ u Sesvetama. Tamo sam kupio umjetnu antenu tešku 12 kg. Cijevi od dur-aluminijuma lagane i čvrste – izvrsne za portabl rad. Mali, ali profesionalni reduktor 1 : 36, koji sam stavio na glavni gumb mog Atlasa 210x. Tri tastera za telegrafiju. Desetak velikih analognih pokazivača napona ili struje. Bezbroj drugih stvari.

I ostali otpadi su dobri. Doljnu polovicu mog antenskog stupa dužine blizu 4 metra sam platio 30,00 kuna na otpadu na Samoborskoj cesti.

Obzirom na ulazak u Europu, bilo bi zanimljivo doznati adrese i uvjete kupovanja na otpadima u Europi.

Do nedavno su se u krupni otpad dosta često bacali stari radio aparati. Svaki je sadržavao i promjenjivi zračni kondenzator 2 X 500 pF. U današnje doba masovno se bacaju klasični CRT televizori a koji imaju svakakvih dijelova. U najmanju ruku mogu biti zanimljivi mrežni transformator i zvučnik. Ali može se naći i puno drugih zanimljivih dijelova.

Stari kompjuteri i njihove komponente

Službeni kompjuterski otpad na kojemu bi se mogle kupovati komponente na kile ne postoji. Stare kompjutere i njihove komponente se može jeftino nabavljati preko oglasa. Starih kompjutera koji se više ne koriste ima mnogo. Zato uopće nije pitanje kako nabaviti stari kompjuter, nego na koji način se njegovi dijelovi mogu iskoristiti.

Prije svega, svaki stari kompjuter, ako radi, kao takav može imati neku radioamatersku namjenu. Za vođenje dnevnika veza, kao elektronski taster ili slično. Stari „laptopi“ mogu dobro poslužiti za portabl rad.

Već napajanje može biti zanimljivo. Na internetu je puno rješenja za prenamjenu napajanja. Ako se napajanje rastavi, unutra je npr. zanimljiva snažna Schottky dioda s malim padom napona. Na napajanje se nadovezuje puno debljih i tanjih licni u raznim bojama koje radioamater može koristiti. Kablovi prema PC periferijama imaju puno tankih licni. Na raznim pozicijama su feritni valjci ili prsteni (ringovi). Hard disk ima ležajevе i jake magnete. CD/DVD „drive“ ima laser koji se može za nešto upotrijebiti, npr. za pokazivač. U starim modemima je bio mali transformator za galvansko odvajanje zvučnog signala. Ventilatori mogu naći novu namjenu. Tu su uvijek nekakav mali zvučnik, prekidači, mikro tasteri. Neke kompjuterske periferije imaju i vlastita napajanja koja se mogu prenamjeniti. Može se poskidati šaka raznih vijaka. Čak i limovi od kućišta su tanki i čvrsti i mogu poslužiti za izradu nove mehanike. Na Internetu ima bezbroj opisa kako prenamjeniti pojedine dijelove iz starih kompjutera.

To je tek mali broj primjera dijelova iz odbačenih starih kompjutera, a koji su besplatni, pri ruci i vrlo izdašan izvor.